

Νίκος Πρέκας Ο χρόνος σταμάτησε στην Αμοργό

Φυσιογνωμία καθαρή, σύμβολο της Αμοργού, νησιώτης παλιάς κοπής, ντόμπρος. Ο ναυτικός πράκτορας Νίκος Πρέκας έφυγε από αυτόν τον κόσμο. Ήταν ο άνθρωπος που για πάνω από μισό αιώνα ξανάφερε την Αμοργό στη ζωή και έκανε τους πάντες να την αγαπήσουν και να τον αγαπήσουν

ΝΙΚΟΣ ΠΡΕΚΑΣ – ΑΜΟΡΓΟΣ

Υπάρχουν ακόμα άρχοντες; «**Τώρα; Σπάνια! Και ιδίως τώρα με το ευρώ. Λες, “είναι ένα ευρώ”. Μα ένα ευρώ είναι 340 δραχμές. Φεύγουμε!**». Παρόλα αυτά, λεφτά υπάρχουν; «**Σήμερα, όλοι έχουν περισσότερα λεφτά. Θες από συντάξεις, θες από τα δωμάτια που νοικιάζουνε όλοι...**». Τότε έχει η νοσοτροπία. «**Έτσι είναι σήμερα. Αλλά να πας νότια, στα κάτω μέρη του νησιού, Αρκεσίνι, Βρούτσι, και να μη σε φιλοξενήσουν; Να μη σε βάλουν μέσα να σου κάνουν το τραπέζι; Αποκλείεται να ξεφύγεις!**». Αγαπάτε πολύ την Αμοργό, ε; «**Εμ, τι!...**». Το ίδιο Κατάπολα και Αιγιάλη; «**Ίσως όχι όλα το ίδιο, αλλά αγαπώ όλη την Αμοργό. Δεν είμαι σαν εκείνους που την επισκέπτονται για να έρθουν να ησυχάσουν και να ξαπλώσουν το καλοκαίρι. Διότι αν δεν την είχαμε φτιάξει εμείς την Αμοργό. [...] Αυτά μένουνε, Γιώργη. Τι νομίζεις ότι μένει; Αφού μπορούσα να βοηθήσω, γιατί να μην το κάνω; Ασκέτως που... Δε βαριέσαι.**

Χαλάλι τους και δόξα σοι ο Θεός!». (Από τη συνέντευξη του Νίκου Πρέκα στον Γιώργο Σημαντώνη – «Ε», Απρίλιος 2004)

ΑΜΟΡΓΟΣ

Στην ανατολική άκρια του κύκλου γύρω από τη Δήλο, που έδωσε το όνομά του στα κατάσπρα ξερονήσια του ελληνικού αρχιπελάγους, στέκεται η Αμοργός. Βράχος μακρόστενος και ψηλός, ορθώνει το ανάστημά του στους δυο καιρούς που παλεύουνε ολοχρόνις ποιος θα νικήσει. Ο βοριάς, τραμουντάνα αγριεμένη; Ή ο νοτιάς, όστρια θολή και ύπουλη; Μαζί με τη Νάξο, κλείνει σπλαχνικά στην αγκαλιά της την κυκλαδίτικη Μικρονησία: πλήθος νησιά, νησάκια και νησόπουλα της μικρής άγονης, που κείτονται ανάμεσα στα δυο κεφαλονήσια. Από τα πιο μεγάλα και γνωστά –Ηρακλεία, Σχοινούσα, Πάνω Κουφονήσι, Δονούσα– ίσαμε τα πιο μικρά και άγνωστα –Κάτω Κουφονήσι, Κέρος, Μακάρες, Πάνω Αντικέρι, Κάτω Αντικέρι ή Δρίμα– κι ως τα βραχόνησα, τα έρημα και καταφρονεμένα, που τ' όνομά τους το ξέρει μοναχά ο χάρτης: Πρασούρα, Στρογγύλη, Λάζαρος,

Από τη συνέντευξή του στον «Ε» πριν από έντεκα χρόνια. «Νίκος Πρέκας. Ναυτικός πράκτορας από κούνια. Στην Αμοργό γεννήθηκε και πενήντα χρόνια έκανε εκεί ναυτικός πράκτορας. Τον επισκεφθήκαμε στα Κατάπολα και μαζί περιδιαβήκαμε κάποιες από τις οκτώ δεκαετίες της ζωής του. Άνθρωπος θαλασσινός και στεριανός μαζί, χόρτασε τη ζωή του στον τόπο και με τον τρόπο που διάλεξε. Παραμένει πιστός και άρχοντας στη μεγάλη του αγάπη, την Αμοργό, και μας φέρνει στο νου τους στίχους του Νίκου Γκάτσου από την ποιητική συλλογή του “Αμοργός”... “Αυτή ήταν η ζωή μας κι όχι άλλη/ μικρή και ταπεινή μα και μεγάλη/ κι αν κάποτε μας πίκρανε –χαλάλι”. Νίκος Πρέκας. Για πάντα Νίκος Πρέκας»

Αγιαντρέας, Πλακί, Τσουλούφι, Βούλγαρη, Γλαρονήσι, Ψαλίδα, Αγία Παρασκευή, κι άλλα πολλά.

Αμοργός. Τόπος ξερός, σκληρός και άγονος. Η μια μεριά σαρακοφαγωμένη απ' το βοριά, με τόσους μικρούς κόλπους και αγκάλες. Από τη Δύση ως τον απόκοσμο νησόβραχο της Νικουριάς, κολλημένο πάνω στη στεριά. Κι από κει ως το «σφυροκέφαλο» που σχεδιάζεται στην Ανατολή. Εδώ έριξε ρίζες ο άνθρωπος, στις μικρές σκάλες που έφτιαξε χαμηλά, στα Κατάπολα και στην Αιγιάλη. Και στη Χώρα, ψηλά, από το φόβο των κουρσάρων. Η άλλη μεριά τραχιά κι αφιλόξενη. Πέφτει απότομα στη θάλασσα κοιτάζοντας κατά τη νοτιά –κατά το πέλαγος που χάνεται πέρα απ' τον ορίζοντα. Δεν δίνει χέρι στη ζωή πουθενά για να πιαστεί και να ριζώσει. Ερημιά. Μονάχα στη μέση ασπρίζει γαντζωμένο στο βράχο το μοναστήρι της Παναγιάς της Χοζοβίτισσας, κι από κάτω ο γκρεμός. Δέος θεϊκό.

Αυτόν τον τόπο εμείς τον κάναμε τόπο εξορίας. Τιμωρίας. Τον αφήσαμε στη φτώχεια, στην ερημιά και στην εγκατάλειψη. Κλείσαμε τα μάτια μας και την ψυχή μας σ' έναν

παράδεισο, για να μπορούμε να τιμωρούμε τους εαυτούς μας πάνω του. Ανάθεμα όμως αν καταλαβαίνουν η πολιτική και το συμφέρον από παράδεισο. Ο δικός τους «παράδεισος» είχε ανάγκη από τόπους με σταματημένο χρόνο. Κι έτσι, ο χρόνος σταμάτησε και στην Αμοργό.

«**Τότε, για να πας από τα Κατάπολα στη Γιάλη έπρεπε να περπατάς μια μέρα. Και μισή μέρα να πας στη Χώρα. Πήγαινα στο ημιγυμνάσιο στη Χώρα, το Σχολαρχείο που λέγαμε, και πρωί και απόγεμα. Ξυπόλυτος. Επειδή δεν είχαμε ούτε παπούτσια. Πήγαινα το πρωί, σχολούσαμε κατά τη μία, κατεβαίναμε, τρώγαμε, και φεύγαμε πάλι στις πέντε και πηγαίναμε για βραδινό πάλι στη Χώρα! Με τα πόδια.**» (Από τη συνέντευξη του Νίκου Πρέκα στον «Ε», 4/2004)

ΠΟΛΛΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΡΓΟΤΕΡΑ ΞΥΠΝΗΣΑΜΕ ΚΑΙ ΚΟΙΤΑΞΑΜΕ ΓΥΡΩ ΜΑΣ

Και ξαναείδαμε κάτω από τη Νάξο τη μικρή άγονη. Και στο βάθος ➤